

Mødet den 2. Februar 1911.

Fraværende: Harald Jensen og N. Joh. Laursen.

1. (J. Nr. 300—1910). Forslag til **Overslag over Aarhus Købstadkommunes Indtægter og Udgifter** i Aaret 1911—1912. — 2. Behandling.

Til Forslaget var fremkommet følgende Andragender og Ændringsforslag:

Ad Konto I 3 a 1, Konto VI 2 a 1 og Konto XII 1 b. Forslag fra Budgetudvalgsmedlemmerne Simonsen, Marinus Petersen og Moustén om, at de Indstillinger, Budgetudvalget havde gjort om Lønforandringer for Funktionærer, som har Plads i Kommunens Lønregulativ, annulleres i det foreliggende Budgetforslag, og at derefter samtlige Andragender tilstilles det Udvalg, der er nedsat til Forhandling med Kommunens Arbejdere. — Anbefalet af Budgetudvalgets Flertal. Et Mindretal af Udvalget, Mikael Johansen, stemte imod Forslaget, og Formanden forbeholdt sig sin Stilling.

Formanden havde i og for sig intet imod, at Lønandragenderne blev tilstillet det for For-

handling med de kommunale Arbejdere nedsatte Udvalg, men vilde dog ikke have denne Ordning betragtet som en Tilkendegivelse af, at han for sit Vedkommende ønskede Ændring eller Revision af Lønregulativet.

S i m o n s e n oplyste, at Budgetudvalgets Flertal efter de ved Budgettets 1. Behandling faldne Udtalelser ansaa det for nødvendigt at stille dette Ændringsforslag. Udtalelserne var saaledes, at Funktionærene kun kunde forvente en Revision af Lønregulativet, og Budgetudvalgets Flertal vilde ikke staa med Skin af at ville modsætte sig en Revision. Budgetudvalgets Flertal havde intet imod at stemme for endog meget vidtgaaende Forbedringer, naar der blot var nogen Mening i dem, og de ikke var altfor uensartede. Meningen med Ændringsforslaget var dog ikke at give til Kende, at Budgetudvalget havde behandlet de indkomne Lønandragender uforsvarligt, idet de allerfleste Funktionærer netop i Aar vilde opnaa en Lønstigning efter Regulativet.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ikke indse Nødvendigheden af Ændringsforslaget. I og for sig kunde han godt slutte sig til Formandens Udtalelser, kun beklagede han, at Brandsvendene og Arresthusbetjentene, der havde forventet en Lønforbedring, nu skulde blive skuffede. Det var rigtigt, at man i Budgetudvalget havde været nogenlunde enig om ikke at begynde paa en Revision af Regulativet, fordi det kun var 3 Aar siden, at dette blev vedtaget. I de faldne Udtalelser i sidste Møde kunde han ikke se noget, der gjorde Ændringsforslaget nødvendigt, saa de Herre af Flertallet maatte tage Ansvaret for, hvad det kunde bevirke. Taleren vilde gerne gaa med til en Forbedring for mange Funktionærers Ved-

kommende, men ikke før Kommunens Stilling tillod det. At han nu var gaaet med til en bedre Løn for Brandsvendene, skyldtes, at han mente, disse skete nogen Uret, da Lønregulativet blev lavet. Udvalget for Forhandling med de kommunale Arbejdere var kun nedsat for denne Forhandling, saa han kunde ikke stemme for at henvise Lønandragenderne til det.

Magnus Nielsen maatte formene, at det beroede paa en Misforstaaelse, naar Lønudvalget var gaaet til sit Arbejde i den Tro, at det ogsaa skulde beskæftige sig med Lønregulativet. I sidste Møde havde han derfor bebudet at ville stille Forslag om Lønforbedring for Politibetjentene, men da man nu syntes at se Sagen fra et andet Synspunkt, havde han resigneret i denne Henseende. Efter Lønudvalgets Opfattelse maatte det synes lidt paafaldende at se, hvorledes Budgetudvalget havde behandlet Lønandragerne, men havde Taleren tidligere hørt den Motivering, Hr. Simonsen nu fremkom med, vilde han ogsaa have sluttet sig til Budgetforslaget, som det forelaa. Efterat Budgetudvalgets Forslag nu var offentliggjort, vilde det sikkert være uheldigt at lade Lønandragenderne overgaa til Lønudvalget.

Jakob Jensen mente, at man af Diskussionen ved Budgettets 1. Behandling ikke kunde undgaa at faa det Indtryk, at enkelte Medlemmer søgte at vinde en letkøbt Popularitet ved dette Spørgsmaal, saa han forstod godt, at Budgetudvalgets Flertal vilde standse disse Medlemmer. Hr. Magnus Nielsen maatte nu vise, om han vilde give Lønforhøjelse eller ej, om han vilde gaa mod den Presse, der altid raabte op om, at Socialdemokraterne i Byraadet øste Penge ud, eller give Funktionærerne en Kuytnæve i Ansigtet. Det var

godt, at Hr. Nielsen og andre fik det at vide for en anden Gangs Skyld. Iøvrigt anbefalede han Ændringsforslaget.

Simonsen pegede paa, at Hr. Magnus Nielsens Udtalelser var præget af en anden Tone end ved 1. Behandling. Han mente fremdeles, at Budgetudvalget under Hensyn til den hele Situation havde behandlet Lønandragenderne forsvarligt, og hævdede, at det i intet Tilfælde veg tilbage for at tage Ansvar, hvad det erkendte ved at gaa til Byraadet med Forslagene. Desuagtet blev Budgetudvalget i sidste Møde betegnet som en Slags Overbyraad og behandlet paa aldeles uberettiget Maade. Det var Budgetudvalgets Pligt at samle og sammenarbejde Arbejderne fra de forskellige Udvalg, saaledes at Maskineriet kunde gaa jævnt og støt. Skulde det være forpligtet til at tage Hensyn til ethvert Ønske fra Udvalgene, maatte disse være mere ensartet sammensatte. Taleren kunde ikke forstaa Udtalelserne om, at det vilde være kedeligt for Brandsvendene, om Budgetudvalgets Indstilling angaaende deres Løn skulde blive annulleret, eftersom Hr. Magnus Nielsen i sidste Møde bebudede at stille Forslag om Forhøjelse af Politibetjentenes Løn, forudsat at det ikke var den almindelige Opfattelse, at Lønregulativet skulde reguleres, for naar Hr. Nielsen vilde forhøje Betjentenes Løn, der dog alt iberegnet gik til et Par Tusinde Kroner, saa maatte de fleste andre Funktionærer ogsaa have Forhøjelse. Hr. Magnus Nielsen og de, der gik med ham, havde saaledes Ansvar for den Vej, de var slaaet ind paa. Lønandragenderne burde absolut til det nedsatte Udvalg, og hvis der kun var nogen Mening i dettes Indstilling, og det ikke for-saa sig paa de højerelønnede og glemte de

laverelønnede, saa skulde Taleren være beredt til at følge det meget vidt. Ikke alene i Byraadet, men ogsaa i Omtalen af Lønandragenderne i Højres Presse syntes det at fremgaa, at Højre vilde stille sig velvillig overfor Funktionærerne, og Taleren vilde ikke være med til at forhindre Højre i at vise, hvad det vilde.

Marinus Petersen havde i Budgetudvalget været med til at behandle Lønandragenderne, fordi han mente, at Udvalget for Forhandling med Arbejdsmændene ikke var valgt for andet end denne Forhandling, og havde været med til ikke at anbefale de fleste af disse Andragender, fordi han mente, at Lønregulativet ikke kunde opsiges som en almindelig Overenskomst, fordi det kun var 3 Aar gammelt, fordi de allerfleste Funktionærer netop i Aar steg op paa højere Løntrin, og endelig fordi han fandt det vanskeligt at belaste Budgettet med større Beløb end allerhøjest nødvendig. Da der imidlertid i sidste Byraadsmøde var kommet en ganske anden Opfattelse frem, skulde han ikke i mindste Maade lægge Hindringer i Vejen for en Forhøjelse af Funktionærernes Løn, og hans Stemme skulde ikke mangle, hvis man ikke drog de bedstlønnede frem og glemte de lavestlønnede. Der var ingen, som sagde, at Brandsvendene ikke vilde faa noget, men naturligvis maatte Budgetudvalgets Flertal ønske at faa Indstillingerne om de Lønforhøjelser, Budgetudvalget var blevet enig om, annulleret, da det ellers kunde siges, at de kom til at staa hindrende for, at Funktionærerne fik den Forhøjelse, de kunde tilkomme. Sluttelig pegede Taleren paa, at man ved at stemme imod Ændringsforslaget viste, at man ikke vilde gaa med til en Forhøjelse af Funktionærernes Løn.

Samuel sen beklagede, at hans Udtalelser i sidste Møde havde voldet saa stor Opstandelse. Budgetudvalget maatte være mere sensibelt end tidligere. Det forekom ham vedblivende, at dette Udvalg ved sin Behandling af Lønandragenderne var gaaet noget udenfor sin Kompetence. Det enkelte Udvalg, der hver Dag administrerede denne eller hin Institution, maatte have bedre Indblik i, hvad den enkelte Mand under Institutionen var værd, end Budgetudvalget, der kun samledes derom en eneste Dag. Han var derfor godt tilfreds med Forslaget om at sende Lønandragenderne til Lønudvalget, men maatte dog efter de faldne Udtalelser at dømme formene, at der ikke var Grund til at foretage nogen vidtgaaende Forhøjelse. Hvis Hr. Jakob Jensen med sine Udtalelser sigtede til Taleren, maatte han gøre opmærksom paa, at hans Stilling nu var den samme som for 2 Aar siden, og at han altid havde sagt til de Funktionærer, der kom med Andragende om højere Løn, at naar Tiden for en ny Overenskomst med Arbejdsmændene kom, var det ogsaa Tid at se paa Lønregulativet. I København havde man ændret Lønregulativet efter kun 2 Aars Forløb, hvad i og for sig kunde være ret naturligt, da den Mand ikke var født, som straks kunde lave et fuldt forsvarligt Lønregulativ. Brandsvendene var maaske i sin Tid blevet lidt uretfærdigt behandlede, saa der kunde nok være Grund til at give dem en Forhøjelse. Ved Belysningsvæsenet var der desuden ogsaa, siden Regulativet blev vedtaget, sket store Forandringer, der bevirkede, at nogle Folk havde 3—400 Kr. for Overarbejde, hvad der var ret meningsløst under saa stor Arbejdsløshed. Han vilde ikke dermed sige, at disse Folk skulde miste de 3—400 Kr., men at Forholdene trængte til at

ændres, og han vilde gerne gaa med til at give de lavestlønnede en anden Plads i Regulativet. Alt i alt kunde han meget godt stemme for Ændringsforslaget, hvorved man vilde lade alle ske ens Ret.

Møller var ked af Ændringsforslaget, som vilde bringe nogle Funktionærer Skuffelse og andre et Haab, der ikke vilde blive tilfredstillet. Ved at vedtage det, vilde man ligefrem opfordre Funktionærerne til at indgive Lønandragende, og Byens Budget kunde ikke bære en almindelig Lønforhøjelse. Det burde haft sit Forblivende med de af Budgetudvalget foretagne Indstillinger, som det nu vilde se noget underligt ud at lave om. Maaske kunde der nok være ganske enkelte Funktionærer, der kunde trænge til nogen Forhøjelse, men endnu var dog ingen rykket op paa højeste Lønsats, saa man kunde nok vente med en Revision, til de fleste havde naaet højeste Løn. Han henstillede til Budgetudvalgets Flertal at tage Ændringsforslaget tilbage.

Politimesteren beklagede ogsaa, om Forslaget om Forbedring af Arresthusbetjentenes og Brandsvendenes Løn blev taget tilbage, saa meget mere som det fra flere Sider var blevet sagt, at disse Folk var blevet lidt uretfærdigt behandlet, da Lønregulativet blev lavet. Han kendte intet til, at Brandsvendene skulde være utilfredse med den foreslaaede Forhøjelse, og syntes, det var mere rimeligt, at de maatte være glade. Ved Ændringsforslaget fik de kun en Anvisning paa Fremtiden, saa det syntes ham heldigst, om Byraadet fulgte Budgetudvalgets Indstilling for disse Folks Vedkommende og overlod Resten af Lønandragenderne til Lønudvalget.

J a k o b J e n s e n var enig med Hr. Møller i, at Budgettet manede til Alvor, men det skulde enkelte Medlemmer have husket paa i sidste Møde. De bedst stillede af de kommunale Funktionærer havde det saaledes, at Tusinder og atter Tusinder af Borgere ønskede, de havde det saaledes. Hr. Samuelsens Opfattelse af Budgetudvalgets Stilling var fuldstændig forkert; hvis denne Opfattelse skulde gælde, vilde Byraadet komme til at danse til alle Sider. Budgetudvalget skulde have med Sagerne at gøre, fordi det havde det videste Overblik og kunde give dem en ensartet Behandling, saaledes at der kunde komme Orden og Balance i Tingene. Ogsaa Sagen angaaende de kommunale Arbejdere maatte og burde igennem Budgetudvalget. Taleren vilde anse det for meget paa-faldende, om et Lønregulativ skulde forandres hvert andet Aar. Lønregulativet var et Monstrum. Tidligere kunde Byraadet foretage Forandringer, naar det vilde, men nu skulde man til Ministeriet, hver Gang man ønskede en Forandring. Det var Hr. Samuelsens Ære, at man fik dette Regulativ.

S a m u e l s e n var glad for, at man fik Lønregulativet, hvorved megen Ulighed og Uretfærdighed blev udlignet, og hvorved der blev skaffet ensartede Forhold. Selvfølgelig kunde der ikke ventes Tilfredsstillelse paa alle Punkter, men Hr. Jakob Jensen skulde dog ikke kalde det et Monstrum, da han næppe kunde have lavet det bedre. Taleren kunde ikke se nogen Grund til at nære Frygt for, at Brandsvendene og Arresthusbetjentene skulde faa en mindre Forbedring end foreslaaet, fordi Sagen gik til Lønudvalget. Budgetudvalget skulde undersøge Sagerne for Bekostningens Vedkommende, men Udvalgene skulde derfor ikke gaa til det,

hver Gang en Mand skulde have et halvt Hundrede Kroner mere.

Simon sen bemærkede til Hr. Møller, at ingen af Funktionærerne kunde blive skuffet, uden at Højres Handlinger ikke svarede til dets store Ord, for Udtalelserne fra den Side var i sidste Møde saaledes, at de berettigede Funktionærerne til at vente en Lønforhøjelse. I hvert Fald var det utænkeligt, at Brandsvendene og Arresthusbetjentene skulde faa mindre end foreslaaet af Budgetudvalget; men naturligvis maatte dette Udvalgs Indstillinger paa dette Punkt annulleres, ellers vilde Lønudvalget være bundet. I Betragtning af den hele Situation og af den kommende Forbedring for de kommunale Arbejdere havde Budgetudvalget ikke ment at kunne gaa videre end foreslaaet i Aar, men vilde man flotte sig, vilde sikkert ingen fra Talerens Side have noget imod, at hele Regulativet gik til Revision. Socialdemokraternes Stemmeafgivning skulde vise, at de ikke vilde forhindre, at Funktionærerne fik det godt. Taleren kunde endog godt stemme for en større Forbedring af Brandsvendenes og Arresthusbetjentenes Løn, end han havde gjort i Budgetudvalget.

Jakob Jensen hævdede, at det var urigtigt, naar Hr. Samuel sen sagde, at Budgetudvalget skulde undersøge, hvad Tingene kostede; det skulde Udvalgene selv. Det var den ministerielle Ordning med Lønudvalget, der var det uheldige.

Jacobsen havde samme Opfattelse som sidst, at Lønandragenderne skulde tilstilles Lønudvalget, og troede ikke, at nogen vilde lide Skuffelse ved denne Fremgangsmaade. Arresthusbetjentenes og Brandsvendenes Løn var saa lav, at Udvalget sikkert kunde gaa med til at hæve den, selv om Budgetudvalgets Forslag derom skulde blive annu-

leret. Han haabede, det maatte staa Lønudvalget klart, at det særlig var de lavestlønnede Funktionærers Løn, det gjaldt om at hæve.

M i k a e l J o h a n s e n fremhævede det underlige i, at Hr. Simonsen, der sidst saa stærkt fremhævede, at Budgetforslaget var enstemmigt fra Udvalget, nu selv vilde bryde denne Enstemmighed. Udvalget for Forhandling med de kommunale Arbejdsmænd var kun nedsat for denne Forhandling og var aldeles intet Lønudvalg. Taleren forstod ikke, hvilke store Ord der var at indfri, da han aldeles ikke havde hørt store Ord ved Budgettets 1. Behandling, der efter hans Mening foregik loyalt og dæmpet. Højre havde altid stemt for, at de kommunale Funktionærer skulde have det godt, og det vilde det vedblivende gøre, hvad det havde vist saa sent som ved 1. Behandling med Hensyn til Brandsvendene og Arresthusbetjentene.

S a m u e l s e n havde angaaende Budgetudvalget sagt, at det skulde overveje, om Byen havde Raad til Foranstaltningerne eller ikke. Han var enig i, at det vilde have været heldigst, om man havde kunnet undgaa Ministeriets Approbation paa Lønregulativet, ligesom han ogsaa var klar over, at der ikke kunde være Tale om en almindelig Lønforhøjelse, men kun om en Revision for de lavestlønnedes Vedkommende.

M ø l l e r hævdede, at der ikke fra Højres Side var sagt noget, der kunde berettigge nogen til at vente en almindelig Lønforhøjelse. Derimod havde Hr. Simonsen sagt, at de kommunale Arbejdere kunde vente sig en klækkelig Forhøjelse. Taleren havde talt der imod og troede, at mange vilde blive skuffet, hvis de ventede en klækkelig Forhøjelse, da Budgettet ikke tillod en saadan.

Magnus Nielsen troede, Hr. Jakob Jensen kendte Taleren for godt til at mene, at han skulde søge efter Popularitet, og troede ogsaa, at Funktionærerne kendte ham saaledes, at den af Hr. Jakob Jensen omtalte Knytnæve snarere faldt tilbage paa Socialdemokraterne, naar de skulde til at indfri de store Løfter til Arbejderne. Ligesom Hr. Samuelsen mente han, at Budgetudvalget ikke kunde kende alle Forhold som de enkelte Udvalg. Der taltes om, at det kun gjaldt om at hæve de laverestillede Funktionærers Løn, men der var maaske ogsaa højere lønnede, hvis Løn man ikke havde Raad til at undlade at forhøje. Løfter havde Arbejderne hidtil faaet nok af, nu kunde det blive interessant at se Socialdemokraterne indfri dem. Det vilde sikkert blive en haard Nød at knække, hvis Arbejderne ikke selv resignerede.

Clemensen vilde aabent og ærligt sige, at han agtede ikke at gøre sig populær hverken til den ene eller den anden Side, men at det efter hans Mening vilde tjene Kommunens Tarv bedst at være noget varsom med at vedtage Lønforhøjelser nu. Næringslivet var trykket for Tiden, hvad der maatte regnes med, og Skatterne steg og vilde vel ogsaa blive ved at stige endnu en Tid, men det skulde dog erindres, at de kunde stige saa højt, at det ikke vilde være heldigt for Byen. Dermed skulde dog ikke være sagt, at Taleren vilde være imod de Forhøjelser, der kunde være Anledning til, og som man havde Raad til. Kommunens Funktionærer og Arbejdere var ikke de daarligst stillede, Tusinder rakte efter en Løn som de havde, thi vel var der kommunale Arbejdere, der kunde have det smaat nok, men mange i private Erhverv havde dog en Stilling, der var

langt ringere. Det maatte der ogsaa tages Hensyn til. Naar man ikke havde Raad, lod man være, det var klog Forretningsgang. Han anbefalede at lade det bero ved Budgetudvalgets Forslag.

Simonsen havde ikke taget fejl, naar han hævdede, at man fra Højres Side sidst havde givet det Udseende af at ønske en almindelig Lønforhøjelse. Han citerede efter Referatet af Budgettets 1. Behandling forskellige Udtalelser af Hr. Magnus Nielsen og hævdede, at Hr. Nielsen med disse havde lovet en Revision af Regulativet.

Marinus Petersen skulde, i Anledning af Hr. Magnus Nielsens Udtalelse om, at Socialdemokraterne vilde faa en haard Nød at knække, og om at Arbejderne nok kom til at resignere, bemærke, at ved en Løntorhandling maatte der sædvanlig resigneres fra begge Sider. Naar Hr. Nielsen kunde udtale sig saaledes, var der aldeles ingen Grund for ham til at bebrejde Budgetudvalget dets Indstilling angaaende Lønandragender.

Ændringsforslaget vedtoges, hvorefter samtlige andre indkomne Lønandragender henvistes til det for Forhandling med de kommunale Arbejdere nedsatte Udvalg.

Ad Konto I 2 b. Henstilling fra Aarhus Købstads Ligningskommission om Ansættelse af flere Skatteopkrævere.

Budgetudvalgets Forslag om at udsætte Sagen indtil videre vedtoges.

Ad Konto VI 1 b 21. Forslag fra Budgetudvalget om at forhøje Posten med 50 Kr., nemlig 25 Kr. til hvert af Patrouillebetjent Mathiasens Enkes 2 Børn under 18 Aar under Forudsætning af, at Enken er værdig og trængende.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XIV 2 d. Forslag fra N. Joh. Laur-
sen om at forhøje Posten med 500 Kr. — Til-
traadt af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XIX 4. Forslag fra Jul. Andersen
om at opføre et Bidrag af 500 Kr. til »De sam-
virkende Afholdsselskaber« i Aarhus til Anvendelse
i agitatorisk Øjemed til Afholdssagens Fremme i
Aarhus By. — Tiltraadt af Budgetudvalget saale-
des, at de 450 Kr. til forskellige Afholdsselskaber
udgaar.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XIX 4. Forslag fra N. Joh. Laur-
sen om, at det opførte Bidrag af 200 Kr. til »For-
eningen for Afholdelse af folkelige Universitets-
forelæsninger« udgaar af Budgettet. — Tiltraadt
af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XIX 4. Andragende fra »Kvinde-
hjælpen« i Aarhus om at faa det paa Budgetfor-
slaget opførte Bidrag af 500 Kr. forhøjet til 1000
Kr. — Anbefalet af Budgetudvalget.

Forhøjelsen vedtoges.

Ad Konto XIX 4. Andragende fra »Aarhus
Atletklub« om Bidrag. — Ikke anbefalet af Bud-
getudvalget.

Budgetudvalgets Indstilling tiltraadtes.

Ad Konto XIX 4. Andragende fra Skoleraa-
det for »Aarhus Handelsskole« om Forhøjelse af
Bidrag til Skolens Feriekursus for Handelsskole-
lærere. — Ikke anbefalet af Budgetudvalget.

Budgetudvalgets Indstilling tiltraadtes.

Ad Konto XIX 4. Forslag fra Borgmesteren
om at faa optaget et Beløb af 500 Kr. til Præ-
miering af arkitektonisk smukke Facader ved Ny-

bygninger, alt efter Byraadets nærmere Bestemmelse. — Tiltraadt af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

Ad Konto XIX 4. Andragende fra »Samvirkende jyske Turistforeninger« om Bidrag. — Ikke anbefalet af Budgetudvalget.

Budgetudvalgets Indstilling vedtoges.

Ad Indtægtskonto III a 1. Forslag fra Budgetudvalget om, at 1. Post nedsættes med 500 Kr., en Del af den Leje, Haveselskabet hidtil har erlagt.

Forslaget vedtoges.

Ad Indtægtskonto III f. Forslag fra Udvalget for Belysningsvæsenet om, at Udgiftspost 2 a nedsættes med 5850 Kr. — Tiltraadt af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

Ad Indtægtskonto III g. Forslag fra Udvalget for Belysningsvæsenet om, at Udgiftspost 2 a nedsættes med 21960 Kr. — Tiltraadt af Budgetudvalget.

Forslaget vedtoges.

I Henhold til ovenstaaende Vedtagelser nedsattes Udgiftskonto I med 300 Kr., Udgiftskonto VI med 732 Kr. 23 Øre og Udgiftskonto XII med 350 Kr. medens Udgiftskonto XIV forhøjedes med 500 Kr. og Udgiftskonto XIX med 850 Kr., Indtægtskonto III a 1 blev nedsat med 500 Kr., medens Posterne III f og III g (Elektricitets- og Gasværkets Overskud) forhøjedes med henholdsvis 5850 Kr. og 21960 Kr.

Ellers vedtoges Budgettet, der blev gennemgaaet Post for Post, i den Skikkelse, hvori det i Udkast forelaa fra Budgetudvalget, og det Beløb, der efter Hovedligningen vil være at ligne paa

Formue og Lejlighed, kommer da til at udgøre 1556559 Kr. 37 Øre.

2. (J. Nr. 545—1910). Indstilling fra Sygehusudvalget om Indretning af 2 **Loftsværelser** i Kommune-hospitalets Hovedbygning.

M o u s t e n oplyste, at man trængte til de to Værelser, og at Udvalget ansaa det for heldigt at indrette dem efter det foreliggende Forslag.

J a k o b J e n s e n spurgte, om der ikke kunde benyttes større Vinduer, saaledes at Værelserne kunde faa mere Sol og Lys. Endvidere henstillede han til Udvalget, hvis det ikke havde spurgt en Arkitekt, da at gøre dette for at faa undersøgt, om Tagkonstruktionen havde den fornødne Bæreevne.

M o u s t e n forklarede, at der var saa megen Adgang for Sol og Lys, som Bygningsloven krævede. Udvalget havde ikke spurgt nogen Arkitekt angaaende Tagkonstruktionen, som iøvrigt var meget svær, men Bygningsinspektøren havde erklæret, at der intet var i Vejen.

J a k o b J e n s e n vilde dog alligevel henstille at faa saa store Tagvinduer indsat som muligt, da Vinduerne sad saa lavt, at der umuligt kunde komme Sol i hele Værelset. Med Hensyn til Tagværket vilde han have følt sig mere betrygget, hvis Udvalget havde talt med en Arkitekt.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 120—1910). Indstilling fra Sygehusudvalget om Opførelse af et Vadskeri i Forbindelse med **Marselisborg Hospital**.

M o u s t e n erindrede om, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Hospitalet kunde benytte et eventuelt kommunalt Vadskeri, saaledes at man derved vilde undgaa Opførelse af et eget Vadskeri, var kommet frem, da Forslaget om Marselisborg Hospital blev ved-

taget. Udvalget havde i den Anledning spurgt Sundhedsautoriteterne, som dog ikke mente at kunne anbefale denne Ordning. Udvalget turde efter dette ikke paatage sig Ansvarer ved at undlade at opføre Hospitalets Vadskeri, skønt der kunde spares 28000 Kr. ved ikke at bygge.

M i k a e l J o h a n s e n bemærkede, at det ikke kunde nytte at komme med Forlangende om den ene Sum efter den anden til Marselisborg Hospital, der var beregnet at koste 600000 Kr., men som, da Planerne kom frem, var kommet op til 856000 Kr. Man maatte kunne nøjes med en Vadskekælder.

S a m u e l s e n anbefalede at slutte sig til Sundhedskommissionen. Han kunde aldeles ikke tænke sig, at det kunde gaa an at vadske det smittefarlige Tøj paa en kommunal Vadskeanstalt.

M o u s t e n gjorde opmærksom paa, at der ikke var Tale om nogen ny Bevilling. Vadskeriet var vedtaget, men Udvalget havde lovet at bringe Spørgsmaalet frem for Byraadet, naar det havde undersøgt, om Vadskeriet kunde undgaas.

J a k o b J e n s e n fandt det ærgerligt, at Sundhedskommissionen stillede sig saaledes, at man ikke kunde faa Bemyndigelse til at lade Hospitalets Tøj vadske paa en kommunal Vadskeanstalt, som sikkert snart vilde komme. Tøjet maatte jo kunne desinficeres, saaledes at der ingen Smittefare var ved det. Han henstillede til Udvalget at finde en Ordning, hvorefter Hospitalet kunde benytte den kommunale Vadskeanstalt.

M o u s t e n bemærkede, at Stadslægen ganske vist havde erklæret, at Tøjet i Almindelighed kunde desinficeres, saa der ingen Smittefare var ved det, men at der dog kunde komme Tilfælde, hvor Smittefaren vilde være til Stede. Hvis By-

raadet vilde paatage sig Ansvar, maatte Udvalget finde sig deri, selv turde det ikke.

S a m u e l s e n fremhævede, at Lægerne var absolut bange for Ordningen med det kommunale Vadskeri. Selve Vadskeingen vilde ej heller blive billigere, fordi den skete paa det.

M a g n u s N i e l s e n fandt det naturligt, at Sundhedsautoriteterne modsatte sig, at det smittefarlige Tøj blev vadsket paa en kommunal Vadskeanstalt. Blot et enkelt Tilfælde af Smitteoverføring ved en saadan Ordning kunde faa meget alvorlige Følger. Sygehusfunktionærernes Tøj kunde derimod nok vadskes udenfor Hospitalet. Han henledede Opmærksomheden paa det formentlig heldige i at indrette et lille Vadskehus ved hver Sygeafdeling, hvorved ikke alene Udgiften vilde blive langt mindre, men hvorved ogsaa Smitteoverførelse fra den ene Afdeling til den anden vilde blive mindre sandsynlig.

M o u s t e n troede ikke, det kunde betale sig at oprette mindre Vadskerier ved hver Afdeling. Da Funktionærernes Tøj var smittefarligt, kunde det selvfølgelig heller ikke gaa til den kommunale Anstalt. Iøvrigt skulde Bygningen til de 28000 Kr. ogsaa rumme andet end Vadskeriet, saa det var ikke dette alene, der kostede 28000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 535—1910). Indstilling fra Forskønnelsesudvalget om Fjernelse af nogle **Alletræer** i Frederiksalle og Thyrasgade.

J a c o b s e n oplyste, at Træerne tog for meget Lys og Luft bort fra Skolen, og at Buskadset foran denne nu var vokset saa meget til, at Træerne godt kunde undværes. Desuden ønskedes der fjernet 3—4 Træer ud for Rytterkasernen, fordi de var saa gamle, at de ikke kunde bære

sig selv mere. Disse var det dog Meningen at erstatte med ny.

J a k o b J e n s e n var rørt over det Hensyn, Forskønnelsesudvalget tog til Skolen, men syntes dog, det burde have konfereret med Skoleudvalget, før det kom med Forslag om at fælde disse Træer, som efter Talerens Mening var til stor Pryd, og som var saa langt fjernet fra Skolen, at de ikke kunde tage hverken Lys eller Luft fra denne. I det hele taget vilde han anmode Forskønnelsesudvalget om ikke at rasere Træerne i Frederiksalle mere end højst nødvendigt, da de var en stor Behagelighed for Fodgængere om Sommeren.

M a g n u s N i e l s e n var i fuld Overensstemmelse med Hr. Hr. Jakob Jensen. Det var en Skam, som det var gaaet med Byens Træer. I de senere Aar var der dog en Bedring i Forholdet, idet man nu søgte at holde dem nede paa en passende Højde. Navnlig i Frederiksalle pyntede Træerne godt op.

S a m u e l s e n var forbavset over de mange Forslag om Fjernelse af Træer. Han troede, at Forskønnelsesudvalget havde lidt en Del ved at miste Hr. Jul. Andersen som Formand.

J a c o b s e n syntes ikke, Udvalget ret tit kom med Forslag om Fjernelse af Træer, i hvert Fald knap saa tit som Hr. Samuelsen omtalte Cyklestierne. Der hvor Udvalget ønskede disse Træer fjernet, var der 2 Rækker, det var den inderste Række, man ønskede bort og erstattet med unge Træer.

J a k o b J e n s e n fremhævede det gode ved, at der var 2 Rækker Træer, og henstillede til Forskønnelsesudvalget, naar det engang skulde til at reformere i Frederiksalle, da at hugge ned saale-

des, at Trærækkerne blev ens paa begge Sider, ellers ødelagde den høje Række den lave.

S a m u e l s e n havde kun et Par Gange anket over de skarpe Skærver, der lagdes paa Cyklistierne.

J a c o b s e n tog paa Udvalgets Vegne Forslaget tilbage.

Forslaget toges tilbage.

5. (J. Nr. 534—1910). Andragende fra **Aarhus Cigarhandlerforening** til Regering og Rigsdag om Tilladelse til at maatte sælge Cigarer og Tobak efter Kl. 8 Aften uden fremmed Medhjælp i Forretningen.

F o r m a n d e n meddelte, at Politimesteren ikke mente at kunne anbefale Andragendet, og at Udvalget for Andragender havde samme Anskuelse.

O l e s e n foreslog at slutte sig til Politimesterens Udtalelse. Begyndte man først at gøre Undtagelser, vidste man ikke, hvor man endte. Desuden vilde en eventuel Tilladelse sikkert senere føre til, at Cigarhandlerne ogsaa vilde benytte lønnet Hjælp.

S a m u e l s e n saa saa meget mindre Grund til at anbefale Andragendet, som Cigarhandlerne ved at benytte Automater led mindre end andre handlende ved den tidlige Lukketid.

C a r l L a u r s e n pegede paa, at der fra Ministeriet for nylig var kommet Paalæg om Overholdelse af Lukketiden. Købmændene var glade ved Loven og vilde gerne, at der fra Politiets Side blev set bedre efter, at Lukketiden blev overholdt. Iøvrigt var de fleste Cigarhandlere ogsaa imod Andragendet, der vist var foranlediget af københavnske Cigarhandlere.

Andragendet kunde ikke anbefales.

6. (J. Nr. 519—1910). Andragende fra Afholdsvært C. Christensen om Tilladelse til at forhandle Kaffe og Sodavand i Byens Gader fra **Udskækningsvogne**.

F o r m a n d e n meddelte, at Udvalget for Andragender indstillede at nægte Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 22—1910). De foreliggende **Købekontrakter** angaaende Marselisborggrunde med Murermester R. Rasmussen, Murermestrene M. & C. Christensen, Murermestrene G. & A. Knudsen (2 Kontrakter), Tømrmester Øvlisen og Murermester Klostergaard Sørensen & Snedkermester R. Rasmussen godkendtes.
8. (J. Nr. 22—1910). **Købekontrakt** med Tømrmester S. P. Sørensen angaaende en Byggegrund Vest for Frederiksbjerg Torv.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at man ved denne Karre for første Gang gjorde Forsøg paa at faa en større Plads i Karreens Midte udlagt til fælles Benyttelse for Beboerne. Han forventede, at man kunde imødesee Forslag om nærmere Regler for Foranstaltningen.

M ø l l e r spurgte, om Brolægningsudvalget ikke havde Lyst til at se Betingelserne fra 1906 igennem, da det jo sikkert vilde være heldigt, at faa dem med i de egentlige Købekontrakter. Det var Meningen, at den aabne Plads skulde bringes i Orden af Udvalget mod Refusion fra Grundejerne.

F o r m a n d e n mente, at de nærmere Bestemmelser fra 1906 trængte til at ændres. Man kunde jo lade dem gaa til Erklæring af Brolægningsudvalget.

J a k o b J e n s e n oplyste, at der i 1906 var solgt Grunde af de paagældende Kareer, inden man fik Bestemmelsen med den aabne Plads ved-

taget. Ved denne Karre begyndte man imidlertid ved Salget af den første Grund. Foranstaltningen vilde sikkert blive til Glæde for Beboerne, ikke mindst fordi Pladsen kunde anvendes som Sportsplads.

Godkendtes.

9. (J. Nr. 548—1910). Indstilling fra Skoleudvalget med Planer til Indretning af **Sløjdløkkale** i Borger-skolen i Nørrebrogade.

Jakob Jensen meddelte, at Planen egentlig var vedtaget, og at dette kun angik Placeringen af Bænke i Sløjdløkkale. Indstillingen fremkom derfor nærmest for at faa Sagen ekspederet til Ministeriet og Sløjdløkketøren.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 21⁵—1910). Efter Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedtoges det at benævne den under Anlæg værende Gade fra Frederiksbjerg Torv mod Vest parallel med Schleppegrellsgade **Hedemannsgade**.
11. (J. Nr. 66—1910). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Retningslinie og Profil for Strandvejen** paa Strækningen fra Louisenhøj til Knæet ved Sømærketræerne.

Møller meddelte, at Indstillingen var foranlediget ved, at der havde meldt sig Købere til Grunde. Der forelaa 2 Planer. Plan I vilde koste 113500 Kr., Plan II kun 83000 Kr. Udvalget anbefalede Plan II, fordi den var den billigste og iøvrigt heldigere end Plan I i flere Henseender. Desuden vilde man ved Udførelsen af den faa 725 Kubikfavne Jord tilovers, som man havde Brug for ved en senere Fortsættelse af Strandvejen.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 556—1910) Indstilling fra Udvalget for

Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Kloakering** af Skelgrøften parallel med Horsensgade.

Møller bemærkede, at Udgiften var aldeles nødvendig af Hensyn til Bebyggelsen.

Jakob Jensen oplyste, at hidtil havde en almindelig Grøft taget Vandet fra Karreen, men at Kloakeringsforholdene nu nødvendigvis maatte bringes i Orden, da man var begyndt at sælge Grunde af Karreen.

Indstillingen vedtoges.

Udenfor Dagsordenen henstillede

13. **Marinus Petersen** til Forskønnelsesudvalget at tale med Teaterdirektøren om Uddelingen af Billetter til Folkeforestillingerne, idet Forholdet nu var udartet saaledes, at der uddeltes Billetter til smaa Foreninger, der kun havde Fornøjelse til Formaal.

Mousten glædede sig over, at Hr. Marinus Petersen nu indsaa Nødvendigheden af at have en virkelig Overenskomst med Teateret.

Marinus Petersen havde aldrig betvivlet, at man burde have en Overenskomst.

Jacobsen lovede, at Forskønnelsesudvalget skulde tage Henstillingen til Følge.

